

KAPITOLY Z HISTORIE SOCIÁLNÍ PRÁCE A VYBRANÉ OSOBNOSTI

8. Rozvoj sociálních věd a zvědečtění sociální práce v meziválečném období

Rozvoj sociálních věd a zvědečtění sociální práce v meziválečném období

Mary Ellen Richmond (1861-1928)

- americká teoretička sociální práce, učitelka a „**matka sociální práce**“
- vychovávána feministickou babičkou, pracovala v knihkupectví, od r. 1889 se věnovala modernizaci a profesionalizaci péče o chudé
- **pracovala v Charity Organisation Society v Baltimoru, od r. 1909 do své smrti byla ředitelkou charitativního oddělení Russel Sage Foundation v New Yorku, která podporovala výzkum v sociálních vědách**
- **formulovala první komplexní principy přímé sociální práce v praxi, zakladatelka tzv. sociální případové práce, zavedla pojem „sociální případ“, který je dle ní předmětem sociální práce**

Rozvoj sociálních věd a zvědečtění sociální práce v meziválečném období

Mary Ellen Richmond v sociální práci

- 1897 - projev na Národní konferenci charit a nápravy, kde vyžadovala založení škol, které by vychovávaly profesionální sociální pracovníky, v roce 1899 vydala *Friendly Visiting Among the Poor*/Přátelské návštěvy mezi chudé) - komplexní příručka pro praxi v sociální práci
- od r. 1909 jako ředitelka oddělení Rusell Sage Foundation pomáhala ustavit síť sociálních pracovníků a stanovit metody jejich práce
- ve spise *Social Diagnosis*/Sociální diagnóza (1917) položila základy vědecké metodologie profesionální sociální práce, založena na rozsáhlých znalostech z historie, práva, logiky, lékařské a sociální péče, psychologie a psychiatrie; spis *What Is Social Case Work/Co je sociální případová práce* (1922) popisuje metody případové práce na konkrétních příkladech, zapojení psychologie, definovala případovou sociální práci jako „procesy, které rozvíjejí osobnost skrze vědomé přizpůsobení, a to individuálně, mezi člověkem a jeho sociálním prostředím,,
- sociální problémy rodiny nebo jedince je dle ní třeba zkoumat nejprve u rodiny či jedince, pak se zaměřit na nejbližší sociální vazby jako je širší rodina, škola, práce, církev atd. a nakonec je třeba zkoumat komunitu a vládu, tento postup pomůže určit

Rozvoj sociálních věd a zvědečtění sociální práce v meziválečném období

Virginia P. Robinson (1883-1977)

- od r. 1918 působila na Škole sociální práce Pensylvánské univerzity (University of Pennsylvania School of Social Work, původně Filadelfská škola sociální práce/Philadelphia Training School for Social Work) jako úředník **Asociace škol profesionální sociální práce, později zde zastává další funkce (zástupce ředitele, proděkan)**
- bojovala za profesionalizaci sociální práce a vzdělávání sociálních pracovníků
- **spolu se svou životní partnerkou Jessie Taft a Otto Rankem je představitelkou tzv. funkční případové práce**
- v r. 1965 založila Asociaci Otto Ranka, kde působila jako prezidentka a editorka časopisu

Rozvoj sociálních věd a zvědečtění sociální práce v meziválečném období

Virginia P. Robinson v sociální práci

- navazuje a reaguje na metody M. E. Richmond, patří k psychologizujícímu přístupu k sociální práci, v roce 1931 byla publikována její disertace „***Mění se psychologie v případové sociální práci***“, která způsobila senzaci na poli vzdělání v sociální práci – odklon od sociologizujícího přístupu Richmond, příklon k psychologii
- na klienta se i v sociální práci začíná pohlížet jako na individuální psychologickou jednotku a příčiny jeho sociálních problémů je třeba hledat v jeho vlastní životní zkušenosti
- tzv. psychologický stupeň při práci s klientem odsunul sociologický přístup v případové práci do pozadí
- 1936 publikace „***Supervision in Social Casework: A Problem in Professional Education***“/ ***Supervize v sociální případové práci: problém v profesním vzdělávání*** – vyzdvihla podceňovanou úlohu supervize v řešení případů sociální práce, ustavila oblasti výuky v tomto oboru
- zajímala se o mnoho oblastí praxe, **nejvíce se zaměřovala na péči o děti, terapeutickou péči v rámci adopce**

Rozvoj sociálních věd a zvědečtění sociální práce v meziválečném období

Virginia P. Robinson a vývoj soc. práce v USA

- zabývala se také vývojem individuální sociální práce v USA, který rozdělila do čtyř stupňů:
 - 1. stupeň – společenské úsilí o změnu sociálně nepřizpůsobivých jednotlivců trestem či násilím, odstraněním či izolací od společnosti
 - 2. stupeň – potřeba vnější klasifikace sociálních případů, úsilí rozdělit jednotlivé případy na vdovy, sirotky, zanedbané děti, opilce apod. a stanovení speciálního způsobu zacházení s jednotlivými kategoriemi
 - 3. stupeň – vliv práce Richmond „Sociální diagnóza“ na pracovní oblast, analýza problémů jednotlivce na základě jeho vnějších sociálních poměrů, především rodiny
 - 4. stupeň – zaměření sociálních pracovníků na hledání příčin problémů klienta v nitru klienta

Rozvoj sociálních věd a zvědečtění sociální práce v meziválečném období

Florence Hollis (1907-1987)

- vystudovala Wellesley College v oborech sociologie a psychologie, během školní praxe se začala věnovat sociální práci dále studium na Pensylvánské škole sociální práce a Smithově vysoké škole pro sociální práci
- 1931 - oblastní vedoucí organizace Family Society of Philadelphia
- 1933 - **vedoucí Institutu služeb pro rodinu, kde dohlížela na práci případových pracovníků**
- 1937 - na plný úvazek přednáší na **Western Reserve University a vede studium případové práce**
- nadále pokračovala v působení na univerzitách v oboru sociální práce

Rozvoj sociálních věd a zvědečtění sociální práce v meziválečném období

Florence Hollis a její přístup k sociální práci

- 1937 – výsledky případové práce publikuje v *Social Casework in Practise: Six Case Studies (Sociální případová práce v praxi: Šest případových studií)*
- 1947 - dokončila disertační práci na téma *Ženy v manželských konfliktech*
- 1964- publikovala uznávanou knihu *Casework: A Psychosocial Therapy (Případová práce: psychosociální terapie)*
- je představitelkou psychosociálního přístupu, založen nejen na diagnóze, ale také na větším porozumění klientovi, rozděluje dva světy klienta – vnější a vnitřní, základním přístupem je Freudova psychoanalýza, a nelze případ vykládat pouze na základě sociálních vztahů
- sociální pracovník studuje, diagnostikuje a terapeuticky ovlivňuje klienta v dané situaci, terapie je zaměřena na růst klientova ega
- tento přístup k sociální práci byl velmi často kritizován, nicméně pro určité typy pacientů byl přínosným

Rozvoj sociálních věd a zvědečtění sociální práce v meziválečném období

Helen Harris Perlman (1906-2004)

- v roce 1926 získala titul B.A. z angličtiny na Minnesotské Univerzitě, po studiu začala pracovat jako letní sociální pracovnice v Chicagském židovském středisku služeb, jelikož jí práce v sociální oblasti přinášela velké uspokojení, věnovala se jí dále a získala stipendium na Newyorské škole sociální práce
- v r. 1945 nastoupila na fakultu Škola správy a sociálních služeb Chicagské univerzity
- aktivně se zapojovala v organizacích spojených se sociální prací, získala mnoho ocenění a čestných titulů

Rozvoj sociálních věd a zvědečtění sociální práce v meziválečném období

Helen Harris Perlman a její přístup k sociální práci

- odklon od dlouhodobé terapie, jež byla příznačná pro psychoanalytický přístup (přestože z něj vycházela) - ne všichni klienti potřebují dlouhodobou hloubkovou terapii
- její koncept krátkodobé terapie je v dnešní době běžnou formou pomoci v sociální práci.
- nejvýznamnější je její práce ***Casework: A problem Solving Proces*** z roku 1957, mimo tuto knihu napsala dalších 7 knih a přes 75 odborných článků, psala také krásnou literaturu
- vypracovala systém postupů v sociální práci, jenž byl nazýván „na problém zaměřená metoda sociální práce“, později „na úkol zaměřený přístup k sociální práci“ - v praxi se jednalo o krátkodobé terapie zaměřené na konkrétní dosažitelné úkoly, které si zvolil klient, řešení problémů pak probíhalo mimo sezení formou „domácích úkolů“; časové omezení terapie mělo být také větší motivací klienta k řešení problému.
- v tomto typu přístupu nejsou klasifikováni klienti, ale problémy, kterými trpí